

Slovenski dom

Stev. 184

V Ljubljani, sredi 14. avgusta 1940

Leto V

Nemčija bo v dveh dneh začela izkrcavati svoje čete v Angliji

Newyork, 14. avgusta. m. Iz Berlina poročajo, da v tamkajšnjih vojaških krogih prevladuje mnenje, da bo Nemčija v dveh dneh začela izkrcavati svoje čete na britanskem otočju. Diplomatski krogi poudarjajo, da se bodo Nemci poslužili tudi pri tem napadu iste taktike kot na Norveškem in v drugih državah, ki so jih zasedli, namreč da bodo v prvi vrsti skušali uničiti prometne žile ter da bodo bombardirali obalske baterije. Nato se bo pričelo izkrcavanje čet, ki čakajo pripravljene ob belgijski in francoski obali.

Stockholm, 14. avgusta. m. »Europa Press«: Kakor poročajo švedski časopisi, v Londonu po velikem nemškem letalskem napadu pričakujejo splošno ofenzivo. V Londonu smatrajo, da sedanja nemška akcija pripravlja teren za izkrcavanje nemških čet v Veliki Britaniji.

»Daily Mail« piše, da se je začela nemška bliskovita vojna. »Times« pa spravlja nemško ofenzivo v zvezo z italijansko vojaško akcijo. »Daily Telegraph« ugotavlja isto, pripominja pa, da je Velika Britanija neposredno pred nemško-italijansko ofenzivo, pri kateri bo italijanska akcija vezala del britanskih sil, da bi na ta način nemške čete mogle nemoteno operirati v smeri proti britanskemu otočju.

Stockholmsko časopisje ugotavlja, da so sedanji nemški napadi mnogo močnejši in dosti hujši, kakor pa jih prikazujejo angleška uradna poročila.

London, 14. avgusta. o. Letalsko ministrstvo je sredi objavilo uradno poročilo, da so angleška letala v noči od 12. na 13. avgusta bombardirala razne letalske tovarne in nemška letališča v severno-zahodni Nemčiji, prav tako pa tudi v Franciji in na Nizozemskem. Poročilo pristavlja, da so angleška letala bombardirala 17 sovražnih letališč. S teh poletov se ni vrnilo četvero angleških letal. Včeraj popoldne je bilo po angleških poročilih sestreljenih 27 sovražnih letal, pri tem pa so Angleži izgubili štiri lovska letala. Lahko se reče, da so včeraj od zore dalje angleška letala napadala sovražne postojanke od Julanda do Biskapskega zaliva. S teh poletov so se vsa angleška letala srečno vrnila.

Berlin, 14. avgusta. o. Nemški listi pišejo, da je Dover tako rekoč že izročen na milost in nemilost nemškim bombnikom. Angleška obramba na tej točki je že silno popustila. Ker so nemški bombniki opravili svoje delo tudi nad Portsmouthom in drugimi vojnimi pristanišči v južni Angliji, je nemogoče, da bi angleško brodogradništvo še lahko opravljalo svoje delo v Kanalu. Ze tri dni gospodari nemško letalstvo nad zračnim prostorom nad Anglijo in London sam je že zelo ogrožen. DMB piše, da je bilo včeraj sestreljenih 69 angleških letal, nemške izgube pa znašajo 13.

London, 14. avgusta. o. Angleško letalsko ministrstvo poroča, da so včeraj angleški bombniki znanke »Blenheim« bombardirali naprave v nizozemskem pristanišču Helder. Angleški pilot je ugotovil nad 20 manjših eksplozij. Ko je v noči letal nad Nizozemskem, je opravil polet pri 20 stopinjah pod ničlo. To se pravi, da je bil v višini nad 5000 m. Prav tako so angleška letala v pretekli noči napadla Amsterdam in še druga pristanišča. Bombardiranje so bile tovarne orožja v Ritzstadu in v Herimingu. V severni Franciji so angleška letala bombardirala letališča, prav tako pa tudi letališča v Dortmundu, Hurlumu in Texelu.

London, 14. avgusta. o. Angleška admiraliteta »Hurricane«. Nemški letalski napadi so se objavljajo, da so angleški hitri čolni opazili so-teklo noč raztegnili tudi na Skotsko ter severovzhodne bojne ladje v Kanalu. Angleški bojni vzhodno, srednje in jugovzhodno Anglijo ter na čolni so takoj napadli sovražne edince, izid spopada pa še ni znan.

Neka angleška torpedovka je opazila dve večji sovražni ladji in ju napadla. Neka druga angleška torpedovka se je spopadla z dvema sovražnima torpedovkama. Neko nemško letalo je napadlo z bombami neko angleško torpedovko, toda torpedovka je s protiletalskim obstreljevanjem zadržala napad.

London, 14. avgusta. o. Po navedbah angleške letalskega ministrstva bi naj Nemci v svojih dosedanjih napadih na Anglijo zgubili 585 letal od začetka vojne, od tega pa 501 letalo od začetka junija t. l.

London, 14. avgusta. m. United Press. Napadi nemškega letalstva na britansko obalo in na druge angleške kraje so bili tudi včeraj izredno hudi. Množinski napadi so se včeraj začeli prej kot druge dni ter so bili izvedeni na 300 km dolgo obalo. Dopoldne so Angleži opazili najmanj 200 nemških letal na raznih krajih ob obali. Proti njim so nastopile protiletalske baterije. Proti sovražnim letalom so vzletela tudi angleška letala tipa »Spitfire«.

Posledice incidenta na albanski meji Grška Canurija se naj priključi Albaniji

Rim, 14. avgusta. m. Glavni urednik »Telegraf«, Giovanni Ansaldo, ki ga pogosto citirajo kot glasnika italijanskega ministrstva, je včeraj v svojem komentarju o umoru Hodže postavil zahtevo, da se mora pokrajina Canurija, ki je dozdaj grška, priključiti Albaniji. Če se ne ustreže albanskim zahtevam, ki jih postavljajo v zvezo z omenjenim umorom, ne more biti popolne preureditve Balkana — pravi dalje v tem svojem komentarju Giovanni Ansaldo.

Potem se Ansaldo neposredno bavi z umorom Hodže ter pripominja, da Italija ne bo trpela zatiranja Albancev in da tudi ne bo več dovolila takšnih incidentov. Dogodek, pri katerem je bil umorjen Hodža, dokazuje, da grške oblasti ne morejo razumeti novega položaja, ki v Evropi vsak trenutek postaja vedno jasnejši. Za grške oblasti je toliko hujše, ker Italija namerava ostati zvesta obljubam, ki jih je dala albanskemu narodu, zaradi česar ne bo trpela pobijanja Albancev.

Budimpešta, 14. avgusta. m. Po vesteh, ki so prispele iz Aten, se zdi, da tamkajšnji diplomatski krogi smatrajo, da bo prvi predpogoj za ureditev balkanskih vprašanj italijanska zahteva, da se Grčija odpove jamstvom, ki jih je svoj čas dobila od Velike Britanije. Prav tako poročajo, da je angleški poslanik na konferenci s predsednikom grške vlade Metaksasom ponovno potrdil britanska jamstva za neodvisnost in ozemeljsko nedotakljivost Grčije.

gajanja se bodo pričela v četrtek. Vse kaže, da bo madžarsko zastopstvo odpovalo z ladjo »Sofija« in da bo na tej ladji tudi stanovalo v pristanišču v Turn Severinu.

Budimpešta, 14. avgusta. AA. Stefani: Madžarska vlada je sprejela predlog romunske vlade, da bodo pogajanja med obema državama glede rešitve vprašanja Transilvanije v Turnu Severinu. Madžarsko odposlanstvo, ki ga bo vodil opolnomočeni minister in izredni poslanik Hori, ki je bil prej poslanik v Varšavi, bo odpovalo takoj, tako da se bodo pogajanja začela v četrtek. Razgovorom, ki bodo potekali izven Madžarske, ne bo prisostvoval niti grof Teleky, niti grof Csaky.

Vesti 14. avgusta

Poslednji švicarski državljani, ki so prebivali na Angleškem, so se vkrcali na dve ladji, ki jih bo izkrcala v Bilbao. Na Angleškem so ostali le tisti, ki imajo tam kakšne opravke.

Vojaški odbor reprezentančne zbornice je soglasno sprejel zakonski predlog, ki daje Rooseveltu pooblastilo, da sme mobilizirati nacionalno gardo in rezerviste za 12 mesečno vojaško službovanje kjer koli v zahodni polobli.

Sovjet ljudskih komisarjev in prezident USA sta ratificirala podaljšanje dosedanjih trgovskih pogodb med Sovjetsko Rusijo in USA do 6. avgusta 1941.

Londonški listi so včeraj objavili poročilo, da nemško težko topništvo ob obali Kanala že bombardira in obstreljuje angleška mesta. Angleški uradni krogi včeraj opoldne še niso potrdili te novice, ki so jo prvi objavili ameriški listi.

Moskovska »Pravda« objavlja uvodnik o tem, da je bilo uvedeno enotno poveljstvo v sovjetski vojski in vojni mornarici. Ta odlok naj dvigne ugled častnikov in poveljnikov v rdeči vojski.

Madžarski listi pišejo, da bo imel politični umor na grško-albanski meji hude posledice. »Pester Lloyd« meni, da bo ta dogodek vplival na odnose med Italijo in Grčijo.

Bivši angleški vojni minister Hore Belisha je imel govor, v katerem je izjavil, da hočejo Italijani zasesti vsa angleško Somalijo.

Angleški listi napadajo vladarja zaradi tega, ker je sklenila umakniti svoje čete in Banghaja. »Daily Mail« pravi, da Anglija ne bi smela pristati na tak način umikanja.

Angleški kralj Jurij in kraljica Elizabeta sta včeraj povabila na kosilo bivšega predsednika češkoslovaške republike Beneša in njegovo soprogo. Na kosilu je bil tudi predsednik vlade Churchill s svojo soprogo.

»Petit Parisien« piše, da so francoske oblasti v Avignonu zaprle enega podčastnika in dva civilista, ker so pokradli velike količine vojaškega materiala. Nakradli so vsega v vrednosti do 50.000 frankov. List poudarja, da bo ta afera zavzela zelo velik obseg.

Romunsko notranje ministrstvo je objavilo, da so oblasti na Erdeliskem zaprle pet Madžarov zaradi separatistične propagande, tri osebe pa zaradi širjenja vznemirljivih vesti. Pet oseb je bilo poslanih na prisilno delo.

Ameriški listi zelo pozorno in obširno pišejo o letalskih bojih nad Kanalom in nad Anglijo. »Newyork Times« ugotavlja, da so dosedanja dogodka dokazali, da je Anglija presenetljivo slaba v zraku in da je nemška premoč očitna.

Kitajska vlada, ki zaseda v Nankingu pod predsedstvom Vančingveja, je zahtevala od ameriške vlade, naj umakne svoje čete iz Kitajske. Ta zahteva je pomembna, ker so Japonci dosedaj zahtevali samo to, da naj se iz Kitajske umaknejo čete vojskujočih se držav. Mehški kmetijski minister je izjavil, da je letošnja žetev v Mehiki zelo zadovoljiva. Na splošno menijo, da je letina za deset do petnajst odstotkov nad normalo.

Francoski listi pišejo, da so oblasti zopet zaprle borzo v Parizu. Poudarjajo pa, da se je to zgodilo zaradi tega, da bi se izdelali novi predpisi za borzo.

Vsi sovjetski listi objavljajo z največjo pozornostjo poročila o letalskih spopadih nad Kanalom in Anglijo. Listi prinašajo poročila pod velikimi naslovi. Nekateri sovjetski listi zlasti poudarjajo dejstvo, da prinaša ameriško časopisje tudi nemška poročila.

Podpredsednik angleške vlade je včeraj v spodnji zbornici izjavil, da so angleške oblasti od 10. julija dalje dale prepeljati v Kanado in Avstralijo 9120 Nemcev, Avstrijcev in Italijanov. Atlee je izjavil, da se je to zgodilo zaradi tega, da ne bi tuji podpirali sovražnega napada na angleško otočje.

Bolgarski listi z velikim zanimanjem spremljajo napredovanje italijanskih čet v Somaliji. Za to prodiranje se zlasti zanimajo vojni krogi.

Molotov je včeraj sprejel v daljšo avdienco novega romunskega poslanika v Moskvi Gafencu, ki bo te dni izročil svoja poverljiva pisma. Sovjetski tisk piše, da bo prišlo v francoskem Maroku do velikega pomanjkanja. V Maroku ni mogoče ničesar več uvažati zaradi blokade, ki jo izvajajo Italijani v Sredozemskem morju. Zlasti manjka v Maroku benčina, olja, sladkorja, masla, sira, mila, masti in drugih živil. Domače obrtništvo že zelo propada. Belgiji iz Evrope, ki so prišli v Maroko, še povzročajo pomanjkanja živil.

Madžarska vlada je ukinita poslanstvo v Estoniji, Letoniji in Litvi, ki jih je vodil madžarski poslanik v Helsinkih. Pripravlja se tudi likvidacija častnih konzulatov v Tallinu, Rigi in Kovnu.

nikova povedala, da je slišala ječanje v kleti, sta se obe podali v gozd po Franca. Julijana še ni bila mrtva in so jo prenesli v hišo, kjer pa je po eni uri izdihnila. V kleti je bila okrvavljena sekira.

K UMORU NA PLANINI

Zaradi raznih ljudskih govoric so orožniki natančno zaslišali ljudi, ki so skupaj s Francem delali v Gozdu. Preiskava je ugotovila stvari, zaradi katerih so Francu prišli. Pribe so namreč izpovedale, da je France ob 10 izginil iz gozda in se vrnil šele po dvajsetih minutah. Francova žena Angela pravi, da je bil njen mož le pet minut doma in da je vzel le kruh in jabolčnik ter odšel spet z doma. Sumljivo je, da je poslal svojega vnuka, ki je bil ob 10 doma pri materi, v gozd, sam pa je prišel za njim.

Razlogov, zakaj smatrajo Gosaka Franca za morilca, je več. Osumljenec se je 1. 1933 oženil z Angelo. Mačehi Julijani, ki mu je prepustila hišo, je moral France dati precejšen preužitek, kar pa se mu je zdelo morda pretirano in nemogoče ter je zato prišlo večkrat v hišo do prepričev.

Ali je France res pravi morilec, bo dognalo sodišče.

Uradna pogajanja med Madžarsko in Romunijo bodo v Turn-Severinu

URADNA POGAJANJA MED MADŽARSKO IN ROMUNIJO BODO V TURN SEVERINU
Budimpešta, 14. avgusta. m. »Transcontinental Press«: Včeraj je bil dosežen končni sporazum med Madžarsko in Romunijo glede začetka uradnih pogajanj med romunsko in madžarsko vlado. O tem sporazumu je bilo sredi 21. izdano naslednje uradno poročilo:

Romunska vlada je uradno povabila madžarsko vlado na pogajanja v Turn Severinu. Madžarska vlada je povabila sprejela. Sredi prihodnjega tedna se bo v Turn Severinu sestala madžarska delegacija pod vodstvom tajnega svetnika in pooblaščenega ministra Andresa Horyja z romunsko delegacijo. Pogajanja se bodo pričela v četrtek. Vse kaže, da bo madžarsko zastopstvo odpovalo z ladjo »Sofija« in da bo na tej ladji tudi stanovalo v pristanišču v Turn Severinu.

Francoska vlada se še ne more vrniti v Pariz

Vichy, 14. avgusta. o. »United Press«: Zastopnik francoske vlade je izjavil častnikarjem, da je nemška vlada obvestila francosko vlado, da trenutno še ne more dovoliti, da bi se francoska vlada vrnila v Pariz. Vendar pa nemške oblasti izjavljajo, da v načelu nimajo ničesar proti temu, da bi se vlada vrnila v Pariz.

Vichy, 14. avgusta. o. Na svoji včerajšnji seji je francoska vlada sprejela celo vrsto odredb, ki določajo, da naj se vse francoske framsonske lože takoj razpuste in ujetih arhiv in premoženje zapleni. Vlada je s istimi odredbami prepovedala delovanje vsem tajnim organizacijam.

Riom, 14. avgusta. o. Obtožnica proti bivšim francoskim ministrom in politikom skuša predvsem ugotoviti, kako so se pregrešili zastopniki vojaških in civilnih oblasti v tem, ko so prekoračili svoja polnomočja. Prav posebno se bo proučilo, kako je bil sprejet sklep, da Francija napove Nemčiji vojno dne 4. septembra lanskega leta. Odgovorne osebnosti se bodo morale zagovarjati in polagati račun za vse težke posledice.

Prav tako bodo številne ministre obtožili zaradi tega, ker so rovarili proti notranji varnosti nemške države.

Vichy, 14. avgusta. o. Snoči so francoski listi objavili novice, da je admiral Decoux, ki je generalni guverner francoske Indokine, ukrenil vse potrebno za varnost te francoske kolonije. Te odredbe je izdal zaradi tega, ker se zbira japonske čete ob meji Indokine. Kar je ukrenil admiral Decoux, je storil vse v sporazumu s francosko vlado v Vichiju.

Vichy, 14. avgusta. m. »Europa Press«: Francoska vlada je odobrila posojilo pol milijarde frankov za obnovo države. Ta kredit smatrajo za zelo velik spričo sedanjih razmer v Franciji. Za poljedelska dela in za preskrbo prebivalstva s potrebnih ran je določenih 300 milijonov frankov, za občinska dela 150 milijonov, za dela, ki se morajo nujno izvesti pa 50 milijonov frankov. Vsa ta dela se bodo v najkrajšem času začela.

Za svoj sedemna'iti rojstni dan je prvorejenec kneza-naměstnika Pavla in kneginje Olge, knez Aleksander stopil v vojsko

Belgrad, 14. avgusta. — Včerajšnji Službeni vojni list objavlja naredbo Dž. Br. 25. 732, ki se glasi: Junaki! Nj. kr. vis. knez naměstnik je izrazil svojo visoko željo, da naj se njegov sin prvenec Nj. kralja. Vis. knez Aleksander na dan svojega 17. rojstnega dne uvede v vrsto naše hrabre vojske. Izvršujeto to željo Nj. kr. Vis. kneza naměstnika Pavla naročam, da se Nj. kr. Vis. knez Aleksander uvrsti v 3. zastavni eskadron 7. konjeniškega polka »kneza Pavla«. S tem izpolnjujem željo Nj. kr. Vis. kneza Pavla zaradi vzdrževanja tradicije doma Karadjordjevičev, da tudi njegov prvorojeni sin odsluži svoj dolg Nj. Vel. kralju, narodu in domovini. Živio dom Karadjordjevičev. Živela hrabra jugoslovska vojska! Ta naredba se mora spoštovati vsem pred strojem. Vojni minister armadni general Milan Dj. Nedić.

Belgrad, 14. avgusta. Na rojstni dan Nj. kr. Vis. kneza Aleksandra je bila ob 10. dopoldne v dvoraki kapeli na Dedinju zahvalna služba božja, ki so se je udeležili člani civilne in vojaške hiše Nj. Vel. kralja.

K umoru na Planini pri Zrečah

Po poročilu iz Maribora o zloglasnem zločincu Lubeju, ki je zažgal svojemu bratu v Spod. Krusju kozolec in sam v njem zgorel, so mnogi domnevali, da je Lubej res morilec 52 letne preužilke Julijane Gosak iz Planine pri Zrečah, ki so jo našli pred nekaj dnevi umorjeno v kleti. Morilec je bil dvakrat prebil lobanjo, da je nesrečnica takoj podlegla poškodbam.

V začetku so osumili umora tri krošnjarje, ki so se potikali zadnje čase v teh krajih. Preiskava pa je dognala, da krošnjarji niso bili morilci, ker so dokazali, kje so v tistem času bili.

Danes dopoldne nam poročajo, da so orožniki aretirali na Planini 29 letnega očeta petih otrok, Gosaka Franca, in ga zaradi suma umora svoje maehe izročili sodišču. Zaslišanih je bilo več prič.

V času umora so bili v Gosakovem gozdu drvarji, ki so podirali drevesa. V gozd so odšli že ob 7 jutraj. Mož pokojne Gosak Julijane, 72 letni Gosak Ignac, je odšel prav tako že ob 7 a svojim devetletnim vnukom Lojzutom z živino na travnik in je ostala doma le žena Julijana. Okrog 10 dopoldne je bila v kleti in je čistila kamenje za željno kad. Okrog desetih je prišla k Gosakovim starejšim Merčnik Julijana in vprašala sosedo, če ima še naprodaj prašiče. Merčnikova je našla odprta vrata. Stanovanje je bilo vse razmetano, iz kleti pa se je slišalo ječanje. Takoj je stekla v bližnjo stanovanjsko hišo Gosaka Franca, hišo, ki jo je poklonila pokojna Julijana Francu po smrti svojega prvega moža Koprivnika. Doma je bila le Francova žena Angela. Ko je Merč-

Uspešno zaključena pogajanja za rudarje državnih rudnikov

Ljubljana, 14. avgusta.

Zaradi obšutne druginje so rudarske strokovne organizacije zahtevale pogajanja za spremembo obstoječe kolektivne pogodbe in za zvišanje prejemkov.

Pogajanja so bila od 5. do 7. avgusta pri direkciji državnih rudnikov v Sarajevu in so pri njih sodelovali predstavniki Hrvatskega radniškega saveza, Jugorasa, Zveze združenih delavcev in Zveze rudarjev ter predstavniki II. skupine rudarske zadrage.

Dosežen je bil sporazum, ki vsebuje naslednje določbe:

1. Delovna pogodba se razširi tudi na rudarska podjetja rudarske zadrage »Bosnia«, katero vodi država v lastni režiji.

2. Dosedanje druginjske doklade (rudarji državnih rudnikov so prejimali že doslej poleg temeljne plače še 130% doklade na temeljni plači), se povisajo za 30% in znašajo v bodoče 180 odstotkov.

3. Nanovo se vpelje doklada za otroke in dobi rudar z enim otrokom 25 din, z dvema 50 din, s tremi ali štirimi otroci 75 din, s petimi ali več otroki 100 din mesečno. Ako rudar kak dan neopravičeno izostane iz službe, izgubi za tisti dan odgovarjajoči del te doklade.

4. Dnevnic za službena potovanja se zviša od 50 din na 60 din. Posebna doklada, ki jo dobe delavci za delo na terenu izven rudnika, pa se zviša od 25 na 30 din.

5. Stanarina, ki so jo doslej dobivali rudarji le v posameznih rudnikih, se bo v bodoče plačevala pri vseh državnih rudnikih in bodo dobili delavci, ki nimajo lastnih stanovanj in morajo plačevati najemnine, stanovanjsko doklado po 5 din dnevno, v Mostarju po 6 din, pri centralnih ustanovah v Beogradu in Sarajevu pa po 7 din dnevno.

6. V bodoče se bodo uredile doklade avtomatično z ozirom na porast ali padec druginje in sicer vsake tri mesece na podlagi indeksa Narodne banke (splošni indeks za cene na malo v 10 glavnih mestih). V ta namen se ustanovi poseben odbor, v katerega pošlje vsaka strokovna organizacija po enega predstavnika, dalje bodo v njem predstavniki državnih rudarskih podjetij in bo ta odbor posloval pod predsedstvom rudarskega glavarja v Sarajevu. Če se ugotovi, da se je po indeksu Narodne banke druginja zvišala ali znižala za 10%, se za toliko odstotkov poveča ali zniža plača rudarjev na ta način, da se odgovarjajoče poveča ali zniža druginjska doklada. Kot podlaga za presojo druginjskih sprememb služi indeks Narodne banke za mesec julij 1940.

Pred očmi neveste so ga ubili

Maribor, 13. avgusta.

rod predsedstva sodnega svetnika Kolaka je mali enat mariborskega okrožnega sodišča danes obravnaval uboj Janeza Janžekovića dne 18. februarja t. l. v Savcih, o katerem smo svojočasno obširno poročali.

Na zatožni klopi so sedeli danes trije mladi fantje, ki pa so bili pravi strah in trepet vse svoje okolice ter imajo na vsaki več dejanj iz surovosti in preteptavstva. So to 21letni Jakob Petek iz Bratislavca, 21letni Franc Kuhar iz Polence in 25letni Ivan Znidarič iz Bratislavca.

Dne 18. februarja letošnjega leta popoldne je prišel posestnik sin Janez Janžekovič v Savce na dom posestnika Skrlca na obisk. Janžekovič je bil namreč že sedem let zaročen s Skrlčevno hčerko Marijo, katero se je nameraval letos poročiti. Skrlčevi so obdržali bodočega zeta pri večerji, okoli petih zvečer, ko je bilo zunaj že temno, se je pa poslovlil ter odšel proti domu. Njegova zaročenka ga je spremljala čez dvorišče do plotu, kjer sta se poslovila. Komaj pa je Janžekovič napravil potem nekaj korakov po cesti, že se je zasilil iz teme glas »stoj!«, nark je Janžekovič odgovoril: »No, kaj pa je zdaj?« Tisti hip je že počilo ter se je Janžekovič zgrudil od strele zadet na tla. Njegova zaročenka je prikočila, da bi mu pomagala. Tedaj pa je na ranjenca, ki se je zviljal na tleh, navalilo iz teme več postav. Dva sta planila nanj z noži ter ga začela mečati, tretji pa je stal s puško na rami ob strani. Marija Skrlc je vaa preplašena začela kričati na pomoč ter prosila napadalce, naj prizaneajo njenemu zaročencu, ti pa so jo surovo odpahali. Se le ko sta se pojavila v bližini njen oče in brat napadencev Janžekoviča, so napadalci pustili svojo žrtev ter pobegnili v noč. Napadencev Janžekoviča so potem prenesli v Skrlčevno hišo ter poslali po zdravnika. Predno pa je ta prišel, je ranjenec izdihnil. Raztelesenje, ki ga je izvršila sodnozdravniška komisija, je pokazalo, da ga je zadela strel iz bližine kakih 10 korakov v spodnji del života, rane pa niso bile smrtno, dasi so se mu zarile šibke globoko v telo. Potem je dobil udarec s kolom po glavi ter dva smrtonosna sanka z noži, enega v preli, ki mu je presekala pljuča, drugega pa v hrbet, ki mu je ranih vranico. Umrli je zaradi notranje izkrvavitve ter bi mu tudi zdravnik ne mogel pomagati.

Skrlčevi so napadalce prepoznali ter so ugotovili, da so bili to današnji obtoženci. Orožniki so jih kmalu imeli, tedaj pa so se začeli vsi trije izgovarjati, da jih je napadel najprej Janžekovič in da so se oni samo branili. Zatrjevali so, da je Janžekovič na nje streljal iz samokresa in da so padali strelji tudi iz Skrlčeve hiše. Toda priče, ki so bile zaslišane, so odločno izpovedale, da je počil samo en strel, in sicer tisti, ki je zadal Janžekoviča. Strel je oddal Franc Kuhar, ki je dejanje priznal. Vsi trije fantje so že dolgo strahovali vso okolico ter so hodili vedno oboroženi ponoči okrog in napadali mirne vaščane. Omenjena večera so se oborožili: Petek in Znidarič sta imela nože, Kuhar pa je skrivaj izmaknil puško posestniku Toplaku. Janžekoviča so slučajno srečali ter so ga brez vzroka tako rekoč iz same objektivnosti napadli. Obtožnica jim je očitala še več drugih podobnih nasilstev. Tako so 1. februarja napadli blizu Rucmančev France Nedoga, streljali so nanj ter ga premetali s koli; Petek in Kuhar sta novembra meseca 1938 napadla s karabinko Antona Janžekoviča ter ga poškodovala z udarcem po glavi; Kuhar je maja meseca 1938 napadel in ranih z nožem Antona Nemca v Bresternici. Slečna dejanja s obtoženci zanikali, toda dokazali so jih na podlagi izjav nekaterih prič.

Obsojeni so bili: Jakob Petek 5 let in 1 mesec robije, Franc Kuhar 4 leta in 3 mesece strogega zapora, Ivan Znidarič 2 leti strogega zapora.

Balon nad »župana Permeta jamo«

Grosuplje, 13. avgusta

Nad župana Permeta jamo, ki je prav to leto tako številno obiskovana zaradi najnovejših najdb in zanimivosti, je priplul večerj balon, ki je krožil nad njo ter se ob lahkem vetriču pozibaval sem ter tja. Ljudje so se z zanimanjem povpraševali, odkod naj bi se balon vzel, ko vendar niso slišali ta dan nobenega letalskega brnenja.

Kmalu pa je bilo burk in dvotipov konec, ko se je balon v resnici ranih, ker ga je veter treščil ob veje suhe bukve iz balona je padel majhen aparatek tipa F. XOS? 1858. Aparatke z balonom so najdli tudi dalorožnikom, ki ga bodo izročili pristojnim oblastem.

Tako vzgaja ulica mestno mladino

Mariborčanom je dobro poznan zbor mladih tamburšev, ki že nekaj let obiskujejo razne predmestne krčme in beznice ter tam igrajo in pojejo gostom, ob nedeljah pa obiskujejo krčme v okolici. Ti fantje so doma na Pobrežju ter jih baje pošiljajo na ta posel njihovi starši. Otroci so se v tej šoli že temeljito pokvarili ter so imeli že dostikrat opravka s policijo. Sedaj pa jih mariborska policija zasleduje in zaslišuje, ker so osumljeni kar treh vlomov v stanovanja. Vsi ti vloni so bili izvršeni v ponedeljek pri belem dnevu. Na Pobreški cesti 15 so vlomili odkleni Hedvigi Križnar zlatu zapustnico, vredno 1000 din, iz kletnega stanovanja Lije Gabrije v Aljaževi ulici 24 so odnesli razno perilo in obleko v vrednosti 500 din, tretji vlon pa so izvršili v Jadranski ulici 100 v dve stanovanji. V prvem nadstropju so obiskali stanovanje Marije Ekart, v pritličju pa Josipine Ozom. Iz obeh so pokradli razno obleko. Vse tri vlome so izvršili trije mladi 15-15 letni fantalini, ki so jih ljudje videli postopati v bližini omenjenih stanovanj. Nekateri so fante poznali kot člana znane tamburške družine ter so to svoje opazovanje javili policiji. Je čisto razumljivo, da je takšna »šola«, kakor je nočno petje in tamburiranje v beznicah, fante že tako pokvarila, da so se lotili vlomov in tatvin.

Živahna gradbena delavnost v Celju in okolici

Celje, dne 14. avgusta.

Število brezposelnih zidarjev v Celju in bližnji celjski okolici je zadnja dva meseca precej padlo, ker grade mnogi nove vile in poslopja. Spomladaj je bila gradbena delavnost na mrtvi točki, sedaj pa je oživela in kaže, da bo najbolj živahna v tem mesecu. Posebno precej vil grade v celjski okolici. Vsi gradbeni tehniki imajo dovolj dela in so prišli vpoštev še celo gradbeniki iz drugih krajev.

Tvrška Westen bo te dni pričela z gradnjo novega velikega skladišča na vzhodnem delu svoje tovarne ob lovniškem železniškem tiru in zgradila okrog 1.600 kv. metrov zemljišča. Skladišče bo zgrajeno po najmodernejših načrtih. Na drugi strani bo tvrška zgradila novo strojarno. V ta namen bo morala podreti etanovanjske hiše in zgraditi nove, ki jih bo gotovo uredila najbolj moderno, da bodo delavska stanovanja higienska, prostorna in zdrava.

Danes ob 16. in 19. uri zadnjikrat
Mickey Rooney
Zvečer ob 21. uri premiera
zabavnega filma
Pustolovščine Hucka Finna
Godci iz ulice
Blagajna danes odprta od 15. ure, dalje Jutri (v četrtek) od 11. do 12. ure in od 14. ure dalje
Predstave danes ob 16., 19. in 21. uri.
Jutri ob 15., 17., 19. in 21. uri.

Kino Union. tel. 22-21

Ljubljana od včera do danes

Po hudem nočnem nalivu se je včeraj proti poldnevju začela sivina, ki je zagrinjala nebo, naglo trgnila. Sveže je poslalo, in tam na višavah se je dvignil veter, ki je cefral oblake ter jih preganjal iz kraja. Bili pa so svetli, bleščeči beli, vso mokroto so bili že odložili. Do večera se je lepo jasnilo, tako da si je marsikdo za danes obetal najlepšega poletnega vremena. Pa se je zgodilo čisto drugače. V zgodnjih nočnih urah je nenadoma postalo soparno. Kar na lepmo so se začeli zbirati oblaki, ki so kmalu pregrnili vse nebo. Davi smo se zbudili v pustem, oblačnem jutru. Temno je bilo, da se je človek moral vsak hip nadejati dežja. In res je že ob sedmih jutratraj narahlo škropilo, potem pa je ponehalo, čeprav je nebo še vedno ostalo sivo. Prav gotovo dan ne bo minil brez dežja.

Tudi na policiji ne zmanjka »materiala«

Policija zasleduje nanovo nekaj sumljivcev. Prvi med njimi je leta 1917. v Slatini, občina Ponikva rojeni Janez Grmek, delavec, ki je ukrajal, kakor poroča orožniška postaja v Domžalah, hlapec Francu Tomažiču v Zgornjih Jaršah 210 dinarjev.

Od svojega mojstra Lavriča v Mostah pri Ljubljani, kjer se je učil kleparske obrti, je dne 7. avgusta pobegnil petnajstletni Ivan Dremelj. Obleden je bil v plav spodnji jopič s plavim križastim površnim jopičem, imel je dolge rjave hlače, na glavi plavo športno čepico, obut pa je bil v črne nizke čevlje na zadrgo.

Dan za dnem so na vrsti nove tatvine koles. Tako je bilo iz kleti na Bregu št. 6 dne 10. avgusta ukradeno 1800 din vredno, rjavo pleskano možko kolo znamke »Dürkoppe« Francu Lapanji.

Rdeče pleskano možko kolo znamke »Styrac« je bilo ukradeno v noči na 10. avgust z dvorišča vojašnice Vojvode Mišiča v Metelkovi ulici na redniku Bukovski Rudolfu.

Moško kolo znamke »Juventus«, 800 din vredno, pa je bilo ukradeno 10. avgusta izpred trgovine Eberle na Dunajski cesti Stanku Kavčiču.

Tatovi pa se seveda lotevajo tudi drugih »predmetov«, ki se jim zde posesti vredni. Tako je bila ukradena siva zimska karirasta suknja, kompletna črna obleka in dolge moške hlače v skupni vrednosti 2500 din dne 9. avgusta v Kavškovi ulici št. 18 s terase železn. uradniku Ivanu Janežiču.

Ko se je 9. avgusta kopal Ivan Vrvišar na Ljubljani blizu športnega kluba »Ljubljana«, mu je bilo ukradeno naslednje: krompirana ura znamke »Hiel« z verižico, srebrna svetilna s podobo Jezuščka v jasilah in z napisom »Bellehem« na drugi strani, nož, nekaj drobiža ter gumijasta denarnica, v skupni vrednosti 230 din.

Tudi v vlakih tatovi ne mirujejo. Dne 11. avgusta je bila v vlak v Litli iz žepa na tovelniku ukradena posestnik Jašu Jakobu iz Misljine, okraj Slovenjgradec, zlata ura z zlato verižico, v vrednosti 3000 din. Ura je enokrovná, stariška »cylinderica«, ki se navija na ključ. Veržica je sestavljena iz okroglih členkov ter ima za obesek štiriokrogla kamenček.

Pobegnil je sicer, pa najbrž ne za dolgo

Kakor smo v našem listu že poročali, je bilo 9. avgusta jutraj vlomljeno v znano kavarno Majcen na Dunajski cesti. Predrzni vlomilci so

pobrali ves denar, kar ga je dal inkaso, založila sta se s cigaretami in vzela za spomin s seboj še žepno uro. Ker pa sta se pri »delcu« užejala, sta segla tudi po pišči, da bi se okrepila. Bila pa sta neprevidna, ko sta kar z golo roko prijemala steklenice. Menda sta računala s tem, da ju tudi prstni odtisi ne bodo mogli izdati, češ, saj vendar natakarij prijemajo steklenice, prav gotovo mora biti na njih dovolj odtisov. Pa sta se ustela. Daktiloskop pri upravi ljubljanske policije, Subarevič, je nedvomno ugotovil na podlagi prstnih odtisov enega od vlomilcev, na steklenici likerja pa so bili še drugi odtisi. Prvega vlomilca so naglo imeli. To je bil Stefan Sekulin, devetletni brezposelni delavec brez stalnega bivališča, pristojen v hrvaško banovino. Prijel pa je bil tudi sedemnajstletni Jože K., bivši natakarski vajenec v kavarni Majcen, rojen v Trbovljah, pristojen pa na Dolenjsko. Oba sta priznala pri zasliševanju, da sta onadva vlomila. Prvi je itak moral, ker je daktiloskop spoznal njegove odtise v policijskem seznamu prstnih odtisov, ko pa je vzel še prstne odtise Jožeta K., je spoznal, da so popolnoma istovetni z onimi drugimi odtisi, ki jih je bil opazil na steklenici. Ta Jože K. ki je bil prej natakarski vajenec v kavarni, je razmere dobro poznal. Fanta sta počakala, da se je go-spodar, ki je do treh v kavarni pospravljaj, podal domov, okrog pol štiri, ko se jima je zdela, da je že dovolj varno in da je napočil pravi trenutek, pa sta vlomila in se spravila na delo.

Ko je daktiloskop Subarevič po prstnih odtisih spoznal, da gre pri vlonu že za starega znanca ljubljanske policije, se je zasledovanje pospešilo. In že kar naglo so prišli Sekulina. Ko pa je fanta ginal od zasliševanja stražnik, ki je moral paziti še na nekoga drugega osumljenca, ki se je prav tako vračal od zasliševanja, je Sekulin izrazil ugodno priliko ter se kakor ris zakadil proti vzhodu in pobegnil. Kmalu je izginil. Policija ga ponovno išče. Sekulin je srednje postave, podolgovatega obraza, rjavih oči ter ima svetlorjavo lase. Jože K. pa sedi varno za zapahi ter mu na policiji pridno izprašuje vest. Zda je čaka na svojega »komilionca«, ki bo prav gotovo tudi že v najkrajšem času padel v roke policijskim organom.

Obema mladima vlomilcema se je silno mudilo, da bi zapravila denar, ki sta ga dobila na tako lahek način. Ko so ju namreč policijski organi prišli, ni imel ne prvi, ne drugi v žepu niti božjaka več.

Na trgu precej kupčije

Kljub vremenu, ki se je nagibalo k dežju, je bilo na živilskem trgu zelo živahno. Vsi otoki so bili polno zasedeni. Prav posebno velika gneča je bila v Semeniški ulici, kjer prodajajo kmečki prodajalci. Cene so ostale od prejšnje sobote skoraj neizpremenjene. Na trg so pripeljale prodajalke iz Trnovca in Krakovega še domačo par-priko, ki so jo prodajale po 3 komade za 1 din. Enako so bili na trgu že doma vzgojeni paradizniki, ki so veljali 4 din 1 kg. Dozdaž so bili na trgu vsi paradizniki uvoženi iz Dalmacije ali iz Banata in so bil po 5-7 din kg. Domači paradizniki so cenejši. Na trgu prevladuje vedno bolj solata endivija. Prodajajo jo po komadih in stane glava 50 par. Ker je zelo lepo bela v sredini, je to znak, da so jo na vrtu prej par dni imeli povezano in je zato okusnejša. Poletna glavna solata je že v zatonu. Na trg še prinašajo glavnoto poletno solato, ki ji pravijo »mekha solata«. Sedaj je sezona jedilnih buč. Komad prodajajo po velikost od 50 par do 2 din. Kumarje stanejo 30 p. Kumare za vlaganje v kis pa veljajo 12 din 100 komadov. Zeljnatih glav je bilo precej in so stale 50 p do 1 din. Seveda je bilo tudi mnogo zelenjave za juho — petršilja, korenja, kolerab, ohrovt. Lušten fižol je veljal 1 din liter. Novost, ki se redko najde na trgu, je bil bob, ki ga je kmetica prodajala po 2 din liter.

Sadja je vedno več na trgu. Jabolka so kg po 5-7 din, hruške kg po 5-6 din, slive kg po 6-8 dinarjev, grozdje pa po 14 din. Pripeljali so iz Banata že lubenice in dinje, ki so veljale kg po 4 din. Ker se sezona za to sadje šele začneja, bodo, po zadržilu prodajalcev, pripeljali vagonске kolitine lubenice in bodo še cenejšje. — Mlečnim izdelkom se cene ni izpremenila in velja kg surovega masla 28-32 din, merica smetane 1 din, komad sirčka tudi po 1 din. Se vedno je na trgu precej malin. Prodajalke jih imajo v skafih in prodajajo liter po 6-7 din. Borovnic je vedno manj, liter je veljal 3-3,50 din.

Širite najboljši slovenski popoldnevnik »Slov. dom«

ZGREŠENI STREL

Držeč se z desnico za zid, je zadal ponovno na list bršljan. Z iztegnjeno roko in s telom, priplepljen ob zid, se je polahko pomikal po zidnem napušču. Košček zida se je odtrgal pod njegovo nogo in se zakotalil v globino. Veter je tako ostro pihal, da ni slišal, kdaj je udaril ob tla.

Njegova roka je bila sedaj že vsr v bršljanu. Iekal je debelejšo vejo, toda ot-pal je samo tanke in slabe šibice. Lezel je z roko po teh vejicah in iekal glavno bršljanovo vejo. Skrčil se je in uklonil, toda tedaj ga je zapelo v hrbtu. Rokav je imel popolnoma moker in preti so postali popolnoma neobčutljivi za mrz. Počasni se je spet vzravnaval, da bi se malce odpočil.

Nato je nadaljeval svojo mučno pot z napetimi živci in mislicami, ki so drhtele od razburjenja. Sekunde so se mu zdele minute in sicer brezkraino dolge. Sedaj je napredoval še počasneje. Noga je zadela na mesto, kjer je bil zidni rob obrastel z bršljanom. Vedel je, da mu tukaj lahko spodreže, če bo stopil na moker list.

Obupni napor se je začel kazati tudi v drugih znakih. Čnoji obraza in rok se je

pomešal z dežjem, ki je še vedno polahko padal. Začel je vse bolj pogosto zastajati na svoji poti ekoni noč. Neka nova misel ga je mučila. Kaj naj stori, če bo to drugo okno, proti kateremu se je pomikal, morebiti zaprto ali pa ga sploh ni.

Tešil se je s tem, da se to najbrže ne bo zgodilo, vendar pa ga ta neprijetni občutek ni zapustil. Ponovno je začel z roko v bršljan in iskal oporo na močnejši veji. Tedaj je nenadoma začutil ostro bolečino v levem kolenu. Hitro se je vzrav-nal, toda zaradi naglega giba je desna noga zdrnila čez list bršljana, ki ga je imel pod nogami. Iztegnil je desno roko, da bi vjel ravnotežje, pa je bilo že pre-pozno. Obe nogi sta mu zdrnili z napušč in padel je. Z zadnjimi močmi je z levo zgrabil za napušč, na katerem je malo prej stal in je nekaj sekund visel med nebom in zemljo, držeč se edino s svojim ipstri.

Teško je dihal, v levi roki pa je čutil, kako se širi bolečina, ki ga je zbadala v vsej dolžini roke. Zavedel se je, da mu roka odpoveduje in da ga ne bo dolgo držala. Pred očmi se mu je začelo vrteti in je mislil, da bo konec s njim in da se ne bo nič več rešil. Njegova prosta des-

nica je nagoneko otipala bršljan okrog sebe.

Nenadoma je z desnico zgrabil za debelejšo bršljanovo vejo. Takoj se mu je nov up zbudil v srcu. Držal je srednjo glavno vejo bršljana. Z obupno silo se je oprjel te veje in začel z nogami iskati opore v letju. Imel je srečo. Njegova desna noga je naletela na debelejšo vejo in tako je mogel spustiti levo z zidnega roba. Roka mu je bila skoro že otrpnila. Tako se je začel po bršljanovi veji spuščati in iskati opore tudi za levo nogo.

V takem položaju se je najprej nekoliko odpočil od prejšnjega razburjenja, nato pa se je začel polahko in oprežno spuščati. Čez nekaj minut je bil nad napuščem oasvetljenega okna. Potrkal je na okno. Sally Ruvan je pristopila k oknu. Ko je zagledala Slada, je tako izbljila oči, kakor takrat, ko je zagledala svojega mrtvega šefa v obednici. Skoro bi bila padla v nezavei.

Slad je drhtel po vsem telesu, ko se je s enim samim zamahom pognal v njeno sobo.

»Hitro, gospodična Sally! Odklenite vrata! Moram ven!«

Dekle je oklevalo.

»Toda v takem stanju, moj Bog! Pa vi ste do kože premočeni. Tak ne morete ven...«

»Odpri mi, gospodična!«

Sally mu je odklenila vrata, da je skočil ven. Stopil je po stopnicah navzdol.

»Ali je šel strežaj mimo vas?« je vprašal stražnika, ki je stal epodaj.

»Nisem ga videl, gospod.«

»Ali je sploh kdo šel dol?«

»Samo tajnik, gospod.«

»Od čenak nobena?«

»Nobena.«

Slad je hitro odprl vrata v delovno sobo, kjer so bili Clineton, Irvin in Sheldron. Brez vsakega pojaenjanja je vzkliknil:

»Clineton! Sobarica in strežaj, malita pobegnita. Opomnite zunanje straže. Irvin, vi pojdite z menoj in vi tudi, Sheldron.«

Mahnal je je proti skupni sobi za služinčad. Peel je slišal njegove hitre korake in stopal iz svoje sobe.

»Ali ste videli strežaja ali sobarico?«

»Ne, gospod!«

»Ali je mogoče priti skozi kuhinjsko okno iz hiše?«

»Ne razumem vas, gospod.«

»Nič hudega! Kje je kuhinja... Tu-kaj?«

»Da, gospod.« je odgovoril Peel in se pogladil po laseh, toda Slad je skočil, ne da bi čakal na njegov odgovor.

Kuhinjsko okno je bilo dprto. Dež je padal ekoni okno. Z enim samim akomom se je Slad povpel na stol, z drugim na mizo, ki je bila pod oknom, nato pa je skočil skozenj. Skočil je na vlažno zemljo. Irvin in Sheldron sta isto ponovila za njim.

Slad je naglo pogledal okrog sebe in takoj nato stekel okrog oga. Vsi trije so

šli mimo vrtno ute in prišli na koncu vrta do gnojšča. Tedaj so se vrnili in stekli v drugo smer. Mimo teniškega igrišča so prišli na stezico, ki je vodila v grmovje. Prebili so se skozi vejevje. Vlažno in bodeče listje jim je cefralo in praskalo roke, ko so si utirali pot. Pod seboj so čutili blato, ki jim je segalo prav do glez-njev. Prebijali so se naprej in prišli do travnika, okrog katerega so bile razvrščene gredice z rožami. Nekje v daljavi so videli majhno hiško.

»Dajte mi vašo svetilko, Irvin, je rekel Slad.«

Slad je posvetil s svetilko vae čkrog sebe. Kapljice dežja so se nenadoma za-bilekale v travl.

»Tam, vidite!« je nenadoma vzkliknil Sheldron in z roko pokazal v neko smer.

Slad je pogledal v to smer in videl moškega, ki je tekel priprognjen.

»To je Bancon!« je vzkliknil Slad.

»Naprej, ne pustite, da bi pobegnili!«

Slad je bil dober tekač, toda policijski fotograf Sheldron je bil še boljši. Kmalu je bil Sheldron pred ostalima. Slad je obrnil svetilko proti človeku, ki je bežal. Prikažen pred njim je nenadoma obstala in omagovala. Sheldron se je bil že zelo približal. Nenadoma pa se je postava pred njim vzravнала, položila roke na usta in vzkliknila v drugo smer:

»Ne čakaj me, Miili Bežili!«

Nato se je obrnil v drugo smer in začel bežati. Sheldron pa za njim.

(Nadaljevanje. prih.)

Od tu in tam

Proti komisariatu v Osrednjem uradu za zavarovanje delavcev ostro nastopa glasilo jugoslovanske delavske organizacije »Jugoslovanski radnik«. List pravi, da je vsakdo od delavcev in zavarovalcev Osrednjega urada pričakoval, da bo uvedba komisariata v uradu pomenila novo dobo in s tem tudi nov red v osrednji organizaciji delavskega zavarovanja. Toda zmotili so se, kajti pod komisarijem, katerega je bil postavil minister za socialno politiko in ljudsko zdravje dr. Budisavljevič, so se dogajale stvari, ki niso delavskemu zavarovanju nič koristile. Tako poroča imenovani list, da je bilo lani v zadnjih štirih mesecih okrog 12 milijonov din izgube, letos pa je bilo že novih 15 milijonov izgube. Kakor so bili vsi pričakovali, da bo novi komisar uvedel red v zavodu in obenem pripravil pravilnik, po katerem se bo delavsko zavarovanje uredilo tako, da bo ustrezalo novemu redu v državi, tako so se bili vsi ti ljudje tudi prevarili. Po 11 mesecih komisariata je ostalo vse pri stanju, kar je bilo poprej. Zaradi tega zahteva list, da se naredi končno red in delavsko zavarovanje uredi po načelih, za katera so se izjavila vsa delavska in nameštenska združenja, ki so rekla, da je treba delavsko zavarovanje decentralizirati in s tem obvarovati organizacijo pred bremenitvijo, ki so popolnoma nepotrebna.

Vprašanje, kdaj bodo izvedene prenosne v našem političnem in gospodarskem življenju, katere so številni ministri in odgovorni državni napovedovali pred nedavnim, je še vedno v ospredju zanimanja politične javnosti. Sedaj pa pravijo zagrebški časopisi, da je treba z reformami malo počakati, ker bi bilo prenevarno prenehati s njimi. Pred vsemi temeljitimi reformami pa je treba rešiti vprašanje ostalih samostojnih enot v naši državi, namreč ureditev slovenske in srbske enote. Zagrebški časopisi menijo, da bi ustanovitve slovenske enote ne zahtevala nobenih težav, pač pa je izredno težko urediti meje v novi srbski enoti. Dokler to vprašanje ni urejeno, skoraj ni umestno misliti na ostala vprašanja. Pač pa Hrvatje žele, da bi bile vse reforme take, da bi omogočile čimprejše sklicanje hrvatskega sabora, ker le na ta način bo dobilo politično življenje na Hrvaškem svoj pravi smisel in vsebino.

Ponovno je začela drseti plast zemlje, na kateri stoji poslopje ljudske šole v Karaburni v Belgradu. Komaj pred petimi leti so zgradili šolo v predmestju Belgrada, toda kmalu nato je začela zemlja pod njo polzeči, na šoli pa so začeli pokati židovi. Pojav sam je povzročil veliko vznemirjenje med otroci in učitelji. Komisija, ki je prišla pogledat dejansko stanje, je ugotovila, da je začela zemlja drseti proti Donavi, vendar pa je odredila, naj se šolsko poslopje popravi, kakor se je pouk nadaljeval. Letos pa se je nesreča ponovila. Židovi so začeli ponovno pokati in otroci bežati iz šole. Kakor kaže, bodo morali šolo podreti in jo zgraditi na drugem kraju.

Zagrebška javnost se razburja nad načrti, katere so predlagali nekateri strokovnjaki za gradnjo nove klinike za duševno bolne sredi mesta. Javnost je mnenja, da bolnišnica za umobolne ne sme biti sredi mesta, temveč nekje na obrobju v samotni. Hrvatskemu glavnemu mestu se ne sme zgoditi, da bi postala poleg stolpov stolnice še bolnišnica za umobolne drugi simbol Zagreba.

60 ljudi se je zastrupilo s pokvarjenimi klobasami v Veliki Kikindi. Kmet Stojan Beloš je kupil pri nekem mesarju klobase. Komaj pa je njegova družina použila klobase, so se vsi začeli zvijati od bolečin v želodcu. Kmet je sprva mislil, da se njegovim otrokom ni zgodilo nič nenavadnega, ko pa je tudi sam začel bolečine v želodcu, je stopil do bližnjega zdravnika in mu povedal zgodbo s klobasami. Zdravnik je tako odredil prevoz njegove družine v bolnišnico, kmalu nato pa so začeli prihajati v bolnišnico še številni drugi bolniki, ki so prav tako tožili o bolečinah v želodcu. V bolnišnici so vse preiskali in ugotovili, da so se zastrupili s pokvarjenimi klobasami. Brezvesten mesar je porabil pokvarjeno meso svinje, ki je bila bolna na svinjski rdečici. Svinjo je bil mesar kupil, čeprav je vedel, da je bila bolna. Naredil je klobase in jih prodal. Seveda so tega brezvestnega zaprli in bo tudi strogo kaznovan, kajti verjetno je, da bo zastrupljenje zahtevalo več smrtnih žrtev.

Dve dekleti sta v nedeljo utonili v Donavi pri Belgradu. Terezija Šin in Agata Merkl nista znali plavati, vendar sta radi zalezi v globljo vodo. Ko sta bili v nedeljo spet v vodi, sta držeč se za roki odšli v preveč globoko vodo, kjer jima je nenadoma zmanjkalo tal. Terezija se je prva začela potapljati, ko pa jo je prijateljica hotela obdržati, pa je se njo potopila s seboj. Preden so mogli ostali kopalci priti na pomoč, se je voda zgnila nad obema dekletoma. Poslej ju ni voda več vrgla na površje in tudi njuni trupla niso dobili.

O strašni nesreči, katere žrtvi sta bila zakonca Pezdirc iz Črnomlja, so se izvedle še nekatere podrobnosti. Pezdirc in njegova žena Nada sta se peljala z malim sportnim avtomobilom v Jastrebarsko, kjer sta stalno bivala in imela trgovino z drvmi. Pezdirc je vozil z veliko brzino in je na cesti med Samoborom in Plesivico prehitel tudi več motoristov in avtomobilistov. Nekega motoristila je prehitel tudi v bližini kraja, kjer se je nesreča zgodila. Ob srečanju je Pezdirc zaradi ozke ceste celo nalahno s svojim vozilom butnil ob avtomobil drugega vozača. Pezdirc pa je potem s nezmanjšano brzino drvel naprej, vendar so pastirji videli, da je vozilo vijugasto vozilo z ene strani ceste na drugo in kmalu nato zdrknilo s ceste in se zakotalilo v 30 metrov globok prepad ob cesti. Ko so pastirji prišli na kraj nesreče, so našli grozen prizor. Pezdirc in njegova žena sta ležala zunaj razbitega avtomobila na trehuhah, pa sta bila že oba mrtva. Pastirji so nato ustavljali avtomobiliste, in motoriste, da bi poskusili rešiti nesrečnike. Komisija, ki je kmalu nato prišla na kraj nesreče, je iskala pri ponorečem Pezdircu legitimacijo, pa je našla več dekumetov, le šoferske izkaznice ni dobila. Zaradi tega so menili, da Pezdirc ne ni imel šoferskega izpisa in da se je šele učil voziti. Morda se mu je zato dogodila nesreča, ker še ni obvladal vozila, vozil pa je navzlic temu s pospešeno brzino.

Hrvatsko združenje se je združilo v enotno zvezo, katero bo vodila Gospodarska zveza. V nedeljo je bilo v Splitu zborovanje zastopnikov 37 združenj pod predsedstvom predsednika splitske združne zveze dr. Gijuna. Zborovalci se soglasno sklepajo, da se bodo vse združne organizacije spojile v skupno revizijsko zvezo z Gospodarsko zvezo. Svoj sklep so delegati brzojavno sporočili vodstvu Gospodarske zveze v Zagreb. Tako se je posrečila težnja, da bi se na Hrvaškem vse združne organizacije združile v eno močno organizacijo.

Razne zgodbe iz sodne dvorane

Tiskovna pravda proti »Jutru« - Morfinist kot požigalec - Podtaknjen požar v St. Vidu nad Ljubljano

Ljubljana, 14. avgusta.

Včerajšnji kazenski senat je vodil zanimivo obravnavo o subsidiarni tožbi zaradi jabolk. Prav ta pravda nam je pokazala, kako včasih na kmetih nastaja sovraštvo med poprej dobrimi sosedi. Zaradi nekaj jabolk so se sprle družine. Senat je dolgo razmotrival to pravdo. Rezultat večno sovraštvo med drugače dobrimi družinama.

Današnji kazenski senat, ki mu predseduje s. o. s. g. Ivan Brelih sodi prav zanimive zadeve. Najprej nastopa pod njegovim predsedstvom kazenski kot tiskovni senat v prav zanimivi zadevi dveh gospodov kaplanov, ki jih je »Jutro« tako nesramno in nečuvno oklevetalo, ko gre za njihovo poštenje in čast. Objavljen je bil v »Jutru« neki pamflet na oba gospoda kaplana v takem tonu in slogu, ki ga nismo več vajeni v teh burnih in viharah časih. »Jutro« bi pač bolje storilo, da bi lepo preklečalo vse žaljivke, ko je bilo prav pošteno mistificirano, saj je nam znano, da je prav zaradi dotičnega članka odpovedal »Jutro« njega zvesti in vnet naročnik, ko je sam uvidel, da je ta dnevnik delal obema gospodoma hudo krivico.

Mali kazenski senat ima danes drugače na programu prav zanimive kazenske zadeve. Po tiskovni pravdi je prišel na vrsto požig na Bledu. Zanimiva je ta kazenska zadeva.

Zločina požiga in prestopka nevarne življenjske grožnje je obtožen Vladimir Ulrich, rojen 1892 v Ljubljani, oženjen, referent v pok., stanujoč na Bledu - Gradu št. 31. Obdolžen je, da je 8. junija 1939 zažgal posestniku Francetu Sodji ml. v Ribnem skedenj s hlevom. Hud požar je Sodji uničil mnogo gospodarskega orodja, mnogo sena, slame, detelje in drugih stvari. Poslopje je do tal pogorelo. Posestnik Sodja ml. je utrpel okoli 50.000 din škodo. Dalje je Vladimir Ulrich obtožen, da je 3. oktobra lani zagrozil Andreju Perčiču, da ga ubije.

Obtoženec je priznal prvo dejanje, da je zažgal skedenj posestniku Sodji. Drugo dejanje je zanikal. Zdravnika — zaslišana kot sodna izvedenca, psihiatra sta — po lastni najprej mnenji, da obtoženec za ta dejanja ni kazensko odgovoren, da je neuračunljiv.

Žitna letina je slaba, dobro pa kažeta ajda in koruza

Pluj, 13. avgusta.

Z letošnjo žitno letino tudi tukaj nismo okoličani kaj dosti zadovoljni. Že huda zima in sneg, ki je spomladi predolgo ležal, sta vzela ponekod precej žita: pod debelo snežno odejo je sprinelo in segnilo. Zato je spomladi po njivah precej redko vzkliko. Toče sicer čez leto ni bilo — vsaj občutnejše ne — kljub temu pa je pridelek zaradi neprestanega deževnega vremena dosti slabši kot več let nazaj. Žito je cvetelo v dežju, nato pa je še zorelo v mokrem. Pri zrnju pa se takoj pozna ali zori v suhem ali v deževnem vremenu. Če zori v suhem, je kleno in trdo, mokrota pa ga samo napne in ko se potem kolkajki posuši, se stisne in je zelo drobn. Tako tudi moka ne da toliko kot kleno in trdo. Ko je že bilo žito požeto in postavljeno v stave po njivah, se je vreme še vedno kisašo, da so kmetje že obupavali, ker je zrnje v snopju že kahlilo, sonca pa ni bilo niti toliko, da bi ga mogli posušiti. Šele zadnje dni julija so ga mogli napol suhega potegniti pod strehe in so zapele mlatilnice in cepce. Slama pa je že na polju dosti počrnela in preperela, da škop iz nje letos ni kaj dosti pridla. K sreči kmetje vedno bolj pokrivajo strehe z opeko in škopa ne potrebujejo več toliko kot pred leti. — Tudi oves je te dni izgubil s polja in hreščice mlatilnice so kakor čez noč opravile svoje delo.

Ajda pa kaže letos prav lepo. Če bo vreme sončno in jesen topla, bo mogoče bogato obrodila, da bo vsaj nekoliko nadomestila slabo žitno letino. Poleg tega pa bodo tudi čebelarji prišli do sladkega ajdovega medu, katerega množina je prav tako odvisna največ od vremena. Zadnje dni se opaža živahno zanimanje čebelarjev za čebelna pasišča. Že več nekaj dni bodo avtomobili in vozovi natovljeni s čebelami, potovali na pašo v bližino dišečih in medenih ajdovih njiv.

Tudi koruza lepo kaže. Klasje je že prav lepo in belkasti svileni lasje se že sipajo iz njih. Bati se je bilo, da bi zaradi deževja koruza porumenela in zastala v rasti in klasitvi, pa se je vreme popravilo in je tudi tu pričakovati sedaj dober pridelek.

Te dni so kmetje izkopali prvi krompir, posebno tam, kjer rabijo zemljo, da bodo še posejeli repo. Star običaj je, da se seje ob sv. Lovrencu še največ repe. Ker pa ta krompir, ki se nima debelih lupin in se še ni v zemlji dovolj shladil, ni se za v shrambo, ker zelo rad gnije, ga seveda pretežno vsega prodajo. Spet bodo zaslužili pri tem čedne volosice prekupčevalci krompirja, ki hodijo po vaseh, in ptujski Judje, katerim ga kmetje prodajajo in ki ga takoj spravljajo z vozovi v vagonne in odpošiljajo. Cena tega krompirja je 80 par za kilogram, kar je zelo malo, če vemo, da mora biti le debel, drobnega ne jemljejo. V primeru s cenami stvari, ki jih kmet potrebuje in jih mora kupiti, je cena krompirja, glavnega pridełka Ptujškega polja, mnogo prenizka. Zakaj oblast rečnemu kmetu ne pride na pomoč in ne določi nekega primerne minimuma cen?

Uboj v Črešnjicah in krvavi dogodek v Piršenbergu pred sodiščem

Celje, dne 14. avgusta.

Celjsko okrožno sodišče je včeraj dopoldne obravnavalo uboj v Črešnjicah pri Komjajah. 55 letni Kračin Stefan je blizu neke kleti s tako silo s kolen udaril Steble Antona, da je ta umrl na posledicah težkih poškodb že naslednji dan. Kračin se je izgovarjal, da je to storil zato, da bi branil svojega brata, katerega naj bi napadel Steble, v katerih rokah je baje videl nož. Za obtožbenca sta dobro pričali dve žene, vse to pa je pobil obdolženec rodnih brat, ki je izpovedal, da Steble sploh ni bil blizu njega, temveč oddaljen od Stefana celo kakih 10 m. Sodišče je bolnega starčka obsodilo na 2 in pol leta robije.

Prav nič manj stroga naj bo tudi kazen za prijatelje noža: Kunej Anton, 30 letni sin posestnika v Piršenbergu pri Globokem, in 31 letni Cvetko Ivan sta znožen tako obdelala nekega Susina Antona, da sta mu uničila prstanec in sredinec, obenem pa je Susina zgubil tudi mezinček, ker se mu je gnojil. Sodišče je izreklo nad Cvetko Ivanom milo kazen — 3 mesece strogega zaporja, nad Kunej Antonom pa leto in dva meseca robije.

Pred malim senatom sta se tudi zagovarjala radi tatvine 350 din neki celjski gospodinja 17 letni vajenec in njegova pajdašinja, 16 letna deklica. Vajenec

v smislu določil kazenskega zakona § 22, ker je obdolženec kot znan stalen morfinist, ki že jemlje dolga leta v pomirjenje svojih razvratnih živcev morfini odnosno heroin. Prvočno je bilo kazensko postopanje na podlagi izvedeniškega mnenja psihiatrov ustavljeno. Državno tožilstvo pa je sedaj dosleglo, da se je postopanje obnovilo in je prišlo do tega, da se zadeva danes obravnava pred malim kazenskim senatom.

Pred današnji senat je prišlo še nekaj malih tatov in tatice. Zadnja razprava bo zopet zanimiva, ko gre za podtaknjen požig.

Danes pride dopoldne pred mali kazenski senat tudi zadeva podtaknjene požara v St. Vidu v podjetju »Zvonarna in livarna«, ki je last Ivana Kogovška. Stari pregovor pravi: »Po sedmih letih pride vse na dan!« V zadevo se za enkrat meritorno ne spuščamo, kdo je zakrivil požar. Dejanski stan je ta-le:

Leta 1931 prav 5. maja je nastal požar v livarni podjetnika Ivana Kogovška. Ogenj je uničil lopo »Zvonarne in livarne«, kjer so bili nameščeni različni stroji. Delavnica je pogorela do tal in tudi vsi stroji so bili uničeni. Zavarovalnica je izplačala Kogovšku odnosno denarnemu zavodu, ki je dal Kogovšku večje posojilo na podjetje, 274.587 din. Sprva je bilo vse mirno in lepo likvidirano. Prišlo so med ožjimi sorodniki razprtije in naposled je prišlo do kazenskega procesa, ki bo danes dognal, kdo je prvič livarno zažgal, kdo je podtaknil ogenj in po čigavem naročilu. Za ta proces vlada med zavarovalnicami veliko zanimanje, saj je znano, da so ti zavodi utrpeli več let velikanske škode, ko so izplačevali velike zavarovalnine pogorelcem, ki so navadno sami ali po nagovorjenih osebah zaigrali svoje domaćie, da so prišli do izplačila velikih zavarovalnin. To se je posebno dogajalo na Štajerskem, tako v ptujski okolici. Sedaj so podtaknjeni požari večji del ponehali, ko so ljudje spoznali in prišli do prepričanja, da si ne morejo na tak nepošten način pridobiti ugodnega blagostanja in priti do večjega denarja.

Celjski šahovski turnir

Celje, 13. avgusta.

Danes dopoldne so bile odigrane prekinjene partije, katerih je vsak dan več. Igralci so se že vziveli v razmere ter so se od potovanja tudi že odpočili. V vseh partijah se vidi velika borbenost. Vsak izrabi čas skoraj do skrajnosti in mnogo jih zaide tudi v časovno stisko. Partije postajajo daljše ter so nekater bile danes odločene tik pred drugo prekinitevjo. Ena pa je bila prekinjena še drugič.

Marek in Subarić sta igrala danes prekinjeno partijo iz I. kola. Subarić je imel kmalu več štiri kmete. Marek se je zaman trudil, da bi zaustavil prodiranje štirih prostih kmetov. Njegov lovec mu ni mogel pomagati. V 80. potezi je moral Marek kapitulirati.

Ostale prekinjene partije so bile iz II. kola. Pavlovič je nadaljevanju prekinjene partije s Sorliem ali bilo ter je bil kontumaciran. Partije itak na noben način ne bi mogli držati. — Partija Savič-Zuk je bila prekinjena v remis-poziciji. Toda Zuk je kuvertiral napačno potezo in Savič je po par potezah imel dobljeno partijo, zaradi česar je Zuk igro predal. — V nadaljevanju partije Šiška-Popovič je dobil Šiška kmeta, kar pa za zmago ni zadostovalo ter je po 61. potezi bila partija dana remis. Igra je trajala polnih šest ur. — Silno težka in zapletena je bila igra v partiji Šmigovec-Berner. Belf je imel kmeta, a zalo lovski par. Morda bi po pravilni igri belega bila partija vendarle remis. Šmigovec pa je v današnjem nadaljevanju spet pogrešil. Črni je pripeljal a in b kmeta na drugo linijo ter stoji po 54. potezi tik pred zmago. Igra je bila ponovno prekinjena. Prekinjena partija Gottlieb-Subarić iz II. kola še ni bila igrana.

Celje, 14. avgusta. Snóči je bilo odigrano 4. kolo šahovskega turnirja. Zanj je vladalo med celjskim občinstvom veliko zanimanje. Borba med šahisti-tekmovalci je bila huda. Največje zanimanje med občinstvom je bilo za partijo Jerman: Šmigovec. Ta je prišel do 37 minut pozneje k tekmi. Šmigovec je dobro vodil. Stanje po IV. kolu: Šorli in Jerman 3 in pol, Bernar 2 m in pol (I), Mišura 2 in pol, Majstrovic, Drašič in Gottlieb 2 (I), Subarić 1 in pol (2), Šiška, Popovič, Šmigovec 1 in pol, Marek 1 in pol, Savič 1 (I), Mlinar 1. Pavlovič, Zuk, Medan pol (I) in Graser 0 (I).

ŠPORT

Zanimiva tekma na igrišču SK Ljubljane

Jutri ob 17 bo na igrišču zanimiva nogometna tekma med SK Ljubljano in prvorazrednim zagrebškim klubom Uskokom, ki je prejšnje nedeljo dosegel presenetljiv uspeh, ko je igral s Concordio 1:1. Predtekmo bosta odigrala II. garnitura SK Ljubljane in SK Moste in sicer ob 15.30. SK Ljubljana bo pred pričetkom ligaške sezone in pred prijateljsko tekmo, ki jo bo prihodno nedeljo odigrala v Zagrebu s Haškom, preskusila svoje moštvo za bodočo leto. Nastopila bo v naslednji postavi: Mikuž, Cegljar, Bertonec, Pupo, Sereer, Puterle, Presinger, Lah, Vovk, Smole, Pelton.

Slovenska kolesarska zveza poziva vse dirkače, tako juniorje kakor prvorazredne, da se polnoštevilno udeležijo sestanka, ki ga sklicuje Zveza za v petek, 16. t. m., ob 7 zvečer na sedežu podzveze (Stari trg, kavarna Vospersnik). Sestanek se sklicuje zaradi predstoječega državnega prvenstva, ki bo prihodno nedeljo ob pol 7 jutraj iz Ljubljane v Zagreb, zaradi česar je potrebno, da se dirkačem da potrebna navodila za kontrole po progi kakor tudi glede ravnanja slovenskih konkurentov A-kategorije med vožnjo. Na sestanku se poziva tudi funkcionarji zveze, podzveze in klubov. — Predsednik.

Zahtevajte povsod naš list!

je sodišče obsodilo na 3 mesece zaporja, pojočno za dobo 3 let, njegovo pajdašinja pa je izročila očetu v varstvo na preživetje za dobo enega leta. Zanimivo in žalostno je, kako oboje pred sodiščem poudarjajo, da je vsemu temu kriva vzgoja, da si sami ne morejo k temu pomagati.

Vremensko poročilo »Slov. doma«

Kraj	Barometer	sko stanje	Temperatura	v °C	Relativna vlaga	%	Veter	Pada-vine
			naš večja	naš manjša	Obilnost od 0-10		(smer, jakost)	m/m
Ljubljana	764.5	21.8	13.2	83	10	NE ₁	—	—
Maribor	762.3	19.0	14.0	80	10	0	5.0	dež
Zagreb	761.4	24.0	15.0	90	10	NE ₁	—	—
Belgrad	759.2	26.0	22.0	80	4	SW ₁	—	—
Sarajevo	761.4	29.0	12.0	90	8	0	—	—
Vis	760.1	25.0	17.0	60	6	0	—	—
Split	758.1	31.0	19.0	40	5	N ₁	5.0	dež
Kumbar	759.0	29.0	20.0	90	10	N ₁	2.0	dež
Rab	760.3	29.0	18.0	60	6	NNE ₁	2.0	dež
Dužupovnik	758.8	29.0	22.0	80	6	E ₁	—	—

Vremenska napoved: Prevladovalo bo oblačno, od časa do časa rahel dež.

Koledar

Danes, sredi, 14. avgusta: Evzebij, Jutri, četrtek, 15. avgusta: Veliki Smaren.

Obvestila

Nočno službo imajo lekarne: dr. v. mr. Barčič, Sv. Jakoba trg 9; mr. Ramor, Miklošičeva c. 20, in mr. Murmayr, Sv. Petra c. 78; v četrtek: mr. Sušnik, Marijin trg 5; mr. Kuralt, Gosposvetska cesta 10 in mr. Bohinec ded., Rimska cesta 31.

Mestno zdravniško dežurno službo bo opravljala od srede od 8. ure zvečer do petka do 8. ure jutraj mestni zdravnik dr. Logar Ivan, Ulica 29. oktobra št. 7-7, telefon št. 41-52.

Radio (popravek): Petek, 16. avgusta ob 20.30. Koncert operne glasbe. Sodeluje ga. Manja Sibinović-Mlejinik in Radijski orkester. Dirigent D. M. Sijanec; 22. Napovedi poročila.

Društvo inženirjev v Ljubljani vabi svoje člane k skupnemu ogledu zanimivih razširjenih del pri električni centrali (lupinasta konstrukcija sistema Zeiss-Dywidag) ter popolnoma preurejene cementarne Trboveljske premogokopne družbe v Trbovljah. Ogled bo v petek 16. t. m. popoldne. Potujemo z vlakom ob 15.30 in se vrnemo v Ljubljano ob 21.57. Člani SPD z urejeno legitimacijo lahko potujejo za polovično ceno na podlagi objave, ki jo bo imelo vodstvo ekskurzije, morajo pa biti pol ure pred odhodom vlaka pred glavnim kolodvorom.

Izleti SPD v septembru. Izlet planincev na Triglav, katerega je organiziralo Slovensko planinsko društvo, Osrednje društvo v Ljubljani v času od 1. do 4. t. m. je bil zaključen v največje zadovoljstvo 28 udeležencev, od katerih jih je bilo 13 prvič na Triglavu. V mesecu septembru priredi SPD dva izleta in sicer: na Kravace, v nedeljo, dne 1. septembra t. l. Odhod z avtobusom iz Ljubljane izpred evan-geljske cerkve ob šestih jutraj, prihod v Sangrad pri Čerklijah ob sedmih, takoj nadaljevanje poti skozi Stiški vas do Doma na Kravacu, odkoder bodo napravili planinci manjše izlete v okolico Kravaca. Popoldne ob 16. sestop v dolino, ob 19. odhod iz Sangrada, kjer čaka avtobus. Planinci, ki se zanimajo za navedeni izlet, naj se nemudoma prijavijo v društveni pisarni SPD na Aleksandrovi cesti 4-I., najkasneje pa do četrta, dne 29. avgusta t. l.

Enodnevni avtobusni izlet na Brezje, Bled in Bohinj do slapa Savice priredi v nedeljo, dne 18. avgusta t. l. Prosvečno društvo Trnovo. Odhod izpred lomuške cerkve ob 5 jutraj, av. maša bo na Brezjah (takoj po prihodu avtobusa). Prijave se sprejemajo še danes od 19. do 21. v Društvenem domu in jutri na praznik od 10 do 11, Karunova ul. 14. Prijavite se pa lahko tudi v trnovskem župnišču.

Ogled cvetja v Navju pri Sv. Krištofu in v Tivolju bo v nedeljo, 18. avgusta. Zbirališče ob 8. dopoldne pri cerkvi av. Kristofa, Tyrseva cesta. Vabi člane in goste Vrtnarski odsek podružnice SVD Ljubljana.

Podporno društvo železniških uslužbencev in upokojevcv v Ljubljani bo imelo svoj redni letni občni zbor v nedeljo, dne 25. avgusta 1946 ob 8 v dvorani Delavsek zbornice na Miklošičevi cesti.

Brezmesni dnevi. Da bi bila pravilno izvajana uredba o varčevanju živil, je izdal gospod ban drav-ke banovine navodilo okrajnim in mestnim načelstvom, da lahko odrede v krajih, v katerih pade na brezmesni dan sejem ali cerkveni praznik, da se preloži brezmesni dan na naslednji dan v tednu. Istočasno je gospod ban odredil, da se preloži v vsaj banovini brezmesni dan, ki odpade na četrtek, dne 15. avgusta, na soboto, dne 17. avgusta.

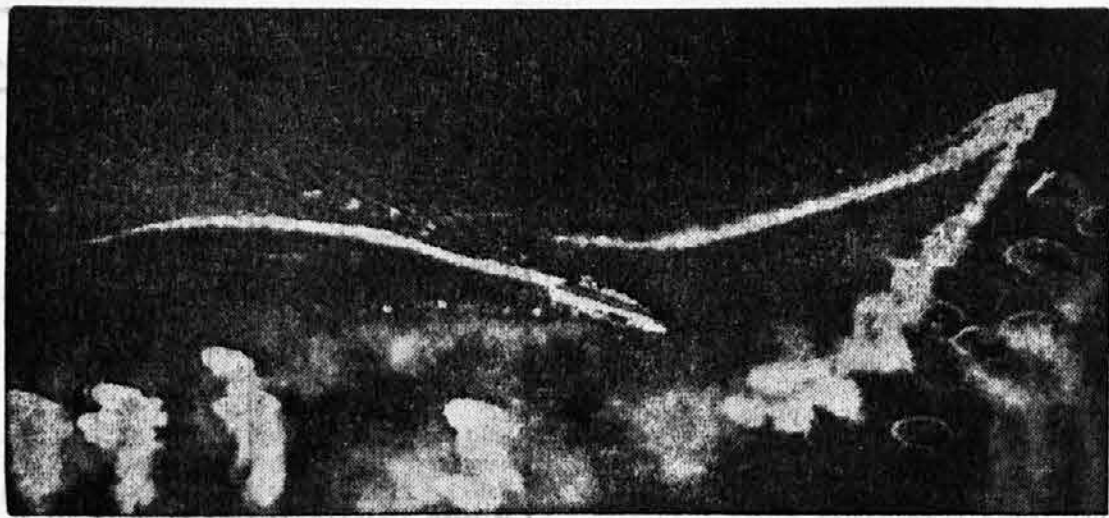
Lep in živ bo jesenski Ljubljanski velesesem od 31. avgusta do 9. septembra. Na sejmšču je začelo že vrveti, že se pripravljata industrija in obrt, da dasta najširši javnosti vpogled v svoje snovanje in delovanje. Razstavljala bo strojna in kovinska industrija, fina mehanika, radio, elektrotehnika, razsvetljava in kurjavnost, bicikli, vozovi in sport, poljedelski stroji in orodje, mlinci, lesna industrija, pletarstvo, igrače, tekstilna industrija in konfekcija, čipkarstvo, usnje in papir ter pisarniške potrebščine, kemična industrija, fotografija, živilska industrija, stavarstvo, glasilba, steklo, porcelan, keramika, bižuterija in različne tehnične, kemične in druge novosti. Posebne razstave bodo: pohištvo in stanovanjska oprema, mala obrt, perutnina, golobi in kuncje, cvetje in zelenjava, zobna tehnika, naša vsakdanja prehrana, obramba pred napadi iz zraka, likovna umetnost, razstava motornih in brezmo-tornih letal ter modelov, turizem. Dne 8. septembra bo tekmovalje harmonikarjev. Šolska vodstva opozarjamo, da naj si z mladino ogledajo to prireditev.

Dijaški dan v Trbovljah

Trboveljski dijaki, ki jih je precejšnje število in imajo svoje društvo »Dijaško zvezo«, prirede na praznik, 15. avgusta veliko akademijo s precej obširnimi sporedom.

Dopoldne se bodo udeležili vsi ob 8. v. maše, ob pol 10 pa bo v Društvenem domu akademija, kjer bo nastopil dekliški dijaški pevski zbor, nato bo govor predsednika dijaškega društva; nato sledi prizor iz taborenja dijakov, nadalje pevski glasbeni in drugi nastopi.

Popoldne ob 4 se pa uprizaro igra Janika Maklarja »Magdina žrtve«, igra iz dijaškega življenja, ki je še vedno privabila ljudi, da so na polni dvorani. Vstopnina ni visoka. Vstopnice so po 4, 3 in 2 din. K popoldanski igri »Magdina žrtve« pa po 8, 6, 4 in stojišča po 2 din. Napravimo našim dijakom veselje in se obilno udeležimo njihove akademije.

Italijanski letalski napad na angleške ladje na Sredozemskem morju. Kakor se vidi iz slike, se gibčne britanske ladje kaj spretno izmikajo v zadnjem trenutku bombam.

Dramatična rešitev iz morskih valov

Nenavadno doživetje italijanskega letalca, ki je skočil s poškodovanega letala v morje in po 18 urah priplaval do ribiške ladje

Letalci, ki se vojskujejo v sedanji vojni nad Sredozemskim morjem, gotovo ne igrajo zavidanja vredne vloge, in jim bo marsikaj ostalo globoko v spominu, če vojno prežive. S ponosom bodo pripovedovali svojem domu o tem, in nem, kar so doživeli. Pvedati bodo imeli morda še mnogo več, kot pa imajo tisti bojovniki, ki so se nekoč udeleževali svetovne vojne na raznih bojiščih ali pa v zaledju. Dosti pa ne bo takšnih, ki bi se lahko postavili s tolikšno junaštvom, kakor ga opisuje poseben poročevalec italijanske uradne agencije Stefani, ki govori o dramatičnih doživljajih nekega italijanskega letalskega narednika, kakor mu jih je popisal junak te drame sam. Takole pravi poročilo:

Pri poletu italijanskih letal nad Malto je omenjeni letalski narednik, še preden so prileteli do otoka, opazil, da mu je zaradi kratkega stika zgorel na letalu provodnik, ovit z gumijem. Okoli njega je zavladala strahovita gročina. Tedaj se je letalec odločil ločiti se od letalskega oddelka in se vrniti do najbližje obale, kjer bi zasilno pristal. Ko pa je bil že precej blizu obale, je spoznal, da je njegov poskus obsojen brez voma na neuspeh, kajti bilo je že prepozno in bi se letalo moralo vsak trenutek vzgati. Zaradi tega se je odločil, da skoči s padalom iz letala. Tako je letalo padlo v morje, sam pa se je rešil in pristal s padalom na morski površini. Snel si je padalo in se poslužil rešilnega gumijastega pasu, nato pa začel plavati proti kopnemu, ki je po njegovem mnenju moralo biti oddaljeno

še kakšnih deset kilometrov. Bilo je oh petih popoldne. Narednik je opazil reševalno letalo, ki je letelo nad morjem ne daleč od njega. Čeprav si je prizadeval, dati z rokami znamenje, ga letalo vendar ni opazilo in je letelo naprej.

Pogumni letalec je nadaljeval s plavanjem. Noč se je jela spuščati nad morje. Začelo ga je zebsti. V kratkem so se pojavila nad njim v zraku spet letala, ki pa so ga zaman iskala. Niti eno ni opazilo njegovih znakov.

In spet letalcu ni preostalo drugega, kakor da plava dalje, dalje. Plaval je že več ur in še vedno ni izgnil upanja, da se bo končno le rešil na suho. Že je čutil lakoto, mraz in onemoglost. Reševalna letala so spet izginila. Potihnilo je nad njim brnenje motorjev in upanje na rešitev je šlo spet po vodi.

Okrog pol enajstih popoldne pa je nenadno opazil v bližini malo ribiško ladjo. Zaklical je na vse grlo, kolikor so mu še dopuščale moči. Ljudje na ladji so ga slišali. Ladja se je začela pomikati bližje in ga končno vzela na krov. Bil je rešen po osemnajstih urah plavanja.

Prepeljali so ga takoj v najbližjo bolnišnico in mu dali potrebno nego. Nekdo mu je tam dejal: »Človek, ki more preživeti toliko časa v vodi, mora res imeti levjo moč in pogum.«

Bil je to rekord, ki je nanj italijanski letalec lahko ponosen, čeprav ga gotovo ni imel namena postavljati.

Položaj belgijskih beguncev v Franciji

Po nemškem uradnem poročilu je 40 odstotkov Belgijcev v Franciji zbolelo

Nemški poročevalski urad prinaša značilno poročilo o položaju belgijskih beguncev v Franciji, poročilo, iz katerega spet zanesljivo lahko sklepamo, da računni med Nemčijo in Francijo še vedno niso poravnani. Poročilo, ki je bilo dano v Bruslju, pravi: Belgijski Rdeči križ je poslal 21. julija svojega posebnega zastopnika, inženirja de Beura, v nezasedene kraje Francije, da na kraju samem uradno ugotovi stanje belgijskih beguncev. Ko se je ta zastopnik Rdečega križa vrnil, je v svojem uradnem poročilu potrdil pripovedovana Belgijcev, ki so se bili vrnili iz Francije, pripovedovanja o usodi njihovih rojakov v južni Franciji.

Do Bourgeta — pripoveduje omenjeni zastopnik — je šlo vse v redu. Nemške oblasti so mi zagotovile prekrbo živil in bencina na podlagi moje propustnice in legitimacije. Čim pa sem prišel v nezasedeno Francijo, so me oblasti zaprle. Na svobodo so me pustili šele po dolgotrajnih pogajanjih. Ko sem prišel v Lurd, mi je poveljnik mesta sporočil, da moje listine niso v redu, ker da belgijski Rdeči križ nima pravice izdajati propustnic. Tam so se spet prijeli in stavili pod policijsko nadzorstvo.

Pri drugem zasliševanju mi je poveljnik mesta dejal, da obstoji samo ena priznana vlada v Belgiji, in to je Pierlotova. Zaradi tega da tudi ne veljajo listine, ki jih ni izdala ta vlada.

Posebnu zastopniku belgijskega Rdečega križa se je posrečilo nekaj dni zatem pobegniti iz Lurda. Kot slepi potnik se je pripeljal do demarkacijske črte.

O usodi belgijskih mladeničev pa je dejal med drugim, da so jih za časa sovražnosti na tisoče poslali na fronto, kjer so brez orožja in brez uniforme morali kopati rove. V tem času je v Franciji v tolikšni meri zavladalo nerazpoloženje proti padalcem, da so za padalce čisto smatrali svoje ljudi in jih neusmiljeno pobijali. Od ošavca je zastopnik Rdečega križa zvedel, da so nekoč nič manj ko 200 Belgijcev pri-

vedli pred oddelke Marokancev in Senegalcev, ki so Belgijce postrleli s streljanjem.

Poročilo končno poudarja, da je položaj belgijskih beguncev v Franciji zelo težak. Na dan dobi vsak po 125 gramov kruha, grahova juha in dva, tri krompirje. Štirideset odstotkov teh mladih Belgijcev pa da je bolnih.

Če nemški poročevalski urad prinaša takšno poročilo, pač ne moremo misliti, da bi bilo prejšnje sovražno razmerje med Nemčijo in premagano Francijo že poleglo, najmanj pa, da bi med njima nastopili kakšni tesnejši ali celo pričnični odnosi.

Belgijska vojaka, ki sta se srečno vrnila domov.

Trije »generali«, ki bodo zanesljivo zmagali

Če še tako sodobno morilno orožje ne bo moglo prinesiti odločitve

Brez dvoma je še vsem v spominu zadnja ruskofinska vojna, ko se je mali, a izredno žilavi finski narod izredno izkazal proti tolikokrat močnejšemu sovražniku, 180 milijonskim narodom Sovjetske Rusije. Saj ta odločen boj »Davida proti Goljatu« res tudi zasluži, da si ga vsi narodi, zlasti tisti, ki ne razpolagajo z veliko oboroženo silo, krepko vtisnejo v spomin in se iz njega tudi kaj nauče, če drugega ne, vsaj to, da je svoboda domovine treba braniti z vsemi sredstvi, če tudi bi bilo treba položiti na oltar domovine še tako številne žrtve. Sovjetska vojska je sicer zmagala in kako naj bi tudi ne, ko pa je imela tolikšno številčno premoč in za Sovjetsko Rusijo ogromnih človeških žrtev ni bilo tako zelo škoda — vsaj tako so smatrali tisti, ki so vojno začeli — kakor je bilo škoda maloštevilnega finskega ljudstva, ki bi gotovo moralo do konca izkrevetati, če ne bi finski voditelji pred nevdržnim tujim nasiljem raje prej odnehali ter rešili vsaj nekaj svoje lastne zemlje in na njej lastnega rodu, ki ga je res preveč škoda, da bi čisto izumrl. Finci so se raje držali načela, da »pametnejši odneha«.

Pa pustimo to in si pokličimo v spomin tista poročila, s katerimi so sovjetski veljaki opravičevali svoje počasno prodiranje in neuspehe. Med drugim so neprestano poudarjali, da je temu kriv general »Zima«, proti kateremu so se Finci bolj navajeni borili, kakor pa Rusi. Tedaj smo prvič slišali, da so zimi dali najvišji vojaški čin, s čimer so hoteli poudariti, da se je z njeno »armado« najtežje vojskovati, oziroma proti njej doseči uspehe. To je bil torej general »Zima«, ki je nastopal na visokem evropskem severu in pomagal Fincem, da so se poleg svoje izredne hrabrosti toliko časa uspešno upirali navali ogromnih sovjetskih množic in ohranili svojo samostojnost, čeprav ne v tistih mesajah, kot so jih imeli prej. Tega »generala« so Sovjeti iznašli morda res tudi zato, ker jim je bil potreben za opravičilo njihovih slabih uspehov.

Po sklenitvi za Fince dokaj častnega mira, pa vojne v Evropi še ni bilo konec. Razdijala se je tudi po evropskem zahodu in tudi tu iznašli nove »generale«, na katere z vse zanesljivostjo računajo, da bodo vojno odločili, če tudi se tako izpopolnjeno bojno orožje ne bo zadostovalo za zmago. V enem zadnjih nemških časopisnih poročil smo brali o dveh takšnih »zanesljivih« vrhovnih poveljnikih, namreč o generalu »Lakoti« in o admiralu »Blokadi«. Ta dva naj bi zavijala svoje učinkovito orožje nad Veliko Britanijo in nad njo izvajala končno zmago. Nemški časnikar v tem svojem po-

ročilu zasmehljivo piše o angleških utvarah, češ da bo Nemčijo prišla na kolena lakota, ki da bo prišla tem prej, ker Nemčija ne more od nikoder po morju dovažati potrebnih živil. General »Lakota« in admiral »Blokada« pa sta — pravi nemški časnikar — zamahnila svoje orožje v drugo smer in udarila z njim Anglijo samo in jo bosta ugonobila prej kot pa Nemčijo, čeprav ta nima tako svobodnih poti po morju kot Velika Britanija.

Naj že bo tako ali drugače, zanimivo bi bilo le vedeti, kateri teh »generalov« oziroma »admiralov« bo imel odločilno besedo, posebno ker se zdi, da se nekako zanašajo drug na drugega. Če namreč admiral »Blokada« kmalu ne nastopi z vso odločnostjo, bo tudi na uspeh generala »Lakota« vedno težje z zanesljivostjo računati in bo nazadnje moral spet odločilno besedo spregovoriti — v čigavo korist, je težko reči — že znani in v trdih finskih bojih prekušeni general »Zima«.

Radio

Program radio Ljubljana

Sreda, 14. avgusta: 7 Jutranji pozdrav — 7.05 Napovedi, poročila — 7.15 Pisan venček veselih zvokov (plošče) — 12 Waldteuflovij valčki (plošče) — 12.30 Poročila, objave — 13 Napovedi — 13.02 Harmonika solo (g. Ivo Podobnikar) — 14 Poročila — 18.30 Mladinska ura. Kaj pravita znanost in tehnika (g. prof. M. Adlesić) — 18.45 Glasbene slike (plošče) — 19 Napovedi, poročila — 19.20 Nacionalna ura: Kulturna misija mesta Skoplja (dr. Pero Slijepčević) — 19.40 Objave — 20.10 Podporni sklad za onemoglost, starost in smrt (g. Milko Pirih) — 20.30 Pevski zbor »Cankar« — 21.15 Godalni kvartet s kitaro — 22 Napovedi, poročila — 22.15 Za boljšo voljo (plošče).

Drugi programi

Sreda, 14. avgusta. Belgrad: 20 Opera »Figarova svetba« — Zagreb: 20.30 Rih. Strassove skladbe — Praga-Bрно: 22.30 Schumannova III. simfonija — Sofija: 20. Berliozovo »Faustovo pogubljenje« — Budimpešta: 22.10 Orkestralni koncert — Stockholm-Hörby: 20.35 Orkestralni koncert — Rim-Florenca-Turin: 22.10 Pianino.

Strela ne prinaša samo škode

Da bi strela človeku tudi kaj koristila, je pač težko verjeti. Pa je le tudi na tem nekaj resnice, če pomislimo na dogodek v okolici Lucksela na Norveškem. Tam so namreč kmetje že del časa opazovali, da strela udarja neprestano v nek hrib, in sicer vedno na določeno mesto. Nek kmet, ki se mu je stvar le zdela nekam čudno sumljiva, se je podal v mesto in obvestil o tem tudi komisijo za raziskovanje rudnih ležišč. Komisija je odšla na dotični hrib ter res ugotovila, da so v njem velike zaloge železne rude. Še do danes bi morda ostale skrite v zemlji, če strela ne bi pokazala poti do njih.

Živali in rastline okoli Južnega tečaja

Po zaslugi slovitega polarnega raziskovalca Byrda se nam vedno odkriva tudi doslej neznan svet okoli Južnega tečaja. Byrd je ugotovil, da so razmere okoli Južnega tečaja čisto drugačne kakor pa okoli Severnega. Med drugim je odkril, da na jugu ni velikih sesalcev, kakor v okrajih okoli Severnega tečaja, pač pa zelo veliko vrst ptic. Byrd in drugi polarni raziskovalci so doslej ugotovili ob Južnem tečaju kakšnih štirideset vrst ptic. Od teh le tri vrste prihajajo na južno zemeljsko celino,

da si tam poiščejo hrane. To so tako imenovani strakos, roparski galeb in neke vrste kljunac. Razen tega je južni zemeljski tečaj tudi domovina »cesarskega ingvina«, plemenitega pingvina in »Mc. Cormackovega galeba«, ki jih doslej še niso videli nikjer drugod.

Iz kraljestva rastlin so doslej ob Južnem tečaju našli le neke lišaje, ki so proti ostremu podnebnju v tamkajšnjih krajih zelo odporni. Najrazličnejše mahovje pa so zasledili tudi v precej visokih legah, celo do višine 1200 m nad morjem.

Morda pa le še ne veste...

Ležanje namesto sedenja pri jedi je bilo v navadi pri vzhodnih narodih. Ta običaj so si privojili stari Grki in nato še Rimljani. Pozneje so začeli pod vplivom Germanov Grki in Rimljani zopet jesti sede. Sicer pa so Grki v najstarejših časih pri jedi sedeli.

Po nekkih podatkih odpadeta na sto ranjencev v sedanji vojni samo dva, ki sta zadeta v glavo ali telo. Vsi drugi so ranjeni ali v roke ali v noge.

Vratarja angleškega nogometnega kluba Sunderland je zadel erena kap, ker je sodnik neopravičeno določil enajstmetrovko proti njegovemu društvu, vsled česar je tudi izgubilo tekmo. Angleška nogometna zveza je na to ugotovila nepravilno sodniško postopanje in sodnika izbrisala iz sodniškega seznama.

njem mahala z zastavami in napisi. Kakor reka, ki prestopi bregove, se je hudournik belo oblečenih ljudi med kričanjem razlil po glavnih ulicah proti morju in hotelu Tadj-Mahal. Preden so prišli do hotela, so rabili eno uro.

To zmagoslavje nad oboroženo močjo je dalo Gandhijevemu gibanju privikar videz zmage. Razjarjena in kričeča množica je preklela in zasramovala vsakega Evropejca, ki se ji je pokazal pred oči. Zlasti sovražno se je množica kazala pred hotelom Tadj Mahal, kjer je bil sedež »sahiba«, ki pa je ponoči previdno pobegnil.

Druga demonstracija, pri kateri sem bil, je pokazala, kako zelo je vsemalo Gandhijevo gibanje ali kongresno gibanje narodni čut teh ljudi. Bilo je ob pokopu Vithaldasa Chandrana, enega mladih četnikov kongresa. Ko sem med vrvežem prišel v mestno četrt, kjer so prebivali domačini in kjer ni bilo videti nobenega belca, se je takoj zbrala gruča razburjenih ljudi. Začela je tuliti in kričati za mojim vozilom. Neki prostovoljni četnik kongresa, ki je govoril angleško, je množico pojasnil, kdo da sem. Tako me je rešil pred nevarnimi težavami in me spravil na balkon hiše nekega domačina. Nepremišljeno sem ponudil stanovalcem cigarete, ki so bile slučajno angleške. Ogorčeno so jih zavrnili in vzeli raje ameriške.

Ker sem bil na okoli edini belec, so postali name pozorni. Pozdravljali so me in vzklikali: »Pridite doli in pridružite se nam!« Niti enega stražnika nisem videl. Prostovoljni četniki kongresa so bili sami neke vrste policija, ki je vzdrževala red.

Prostovoljci so po prenapolnjenih ulicah delali red. Vse polno je bilo neokretnih bivolskih voz, z visokimi kolesi. Prav tako je bilo po ulicah polno koz, krav in svetlodlakastih bikov, ki po Bombayju letajo, kakor hočejo. Sveti biki so polegali po tratiščih, cestne železnice in ovirali promet. Vstali so šele na prijazno prigovarjanje. Mnogi so vdrl v trgovine in požrli zelenjavo ter žito. Nihče si jih ni upal preganjati ali celo udariti, ker to se je smatralo za velik zločin. Če je slučajno povozil avto kakšnega Evropejca bika, se je takoj zbrala množica ljudi in začela razgrajati.

V khaki uniforme oblečeni četniki so se strnili v verigo, naredili kordon in odprli ulico za žalni spreved. Na čelu spreveda so korakali člani kongresa, ki so nosili velike belo-zelene-rdeče narodne zastave. Neskončno dolg spreved belo oblečenih ljudi je korakal za njimi, prepevajoč mrtvaške molitve. Vsi so nosili v rokah plamenice. Bele obleke vseh udeležencev so bile potresene s skratnim prahom iz barvilnega lesa sandlovine. To je bilo znamenje miru in sreče.

Na udeležence spreveda so stalno metali polne pesti tega prahu, ki je pobarval obraze korakajočih. Na koncu spreveda je šlo petdeset žena, ki so bile ogrnjene v padajoče, česnjevo rdeče narodne zastave, saris imenovane.

Dvanajst dobesedno rdeče namazanih mož je nosilo na ramah mrtvaška nosila iz bambusa, na katerih je počivalo Chandransovo truplo. Obraz umrlega je bil odkrit in potresen s skratnim prahom sandlovine. Truplo je bilo skoraj zasuto z belimi, zelenimi in rdečimi rožami, ki so odgovarjale barvam narodne zastave. Iz množice in z balkonov so rože kar deževale. Kadar so prišli mimo nosači s truplom, se je hrup in vzneir, jemlje še povečalo.

Spreved je trajal več ur in je bil dolg več kakor eno miljo. Ko je prišel do kraja, kjer naj bi bilo truplo sežgano, se je ustavil.

V Wadali, nekem bombayskem predmestju je kakšnih sto četnikov kongresa pripravljalo štiridesetstotno glavo množico za skupen napad na skladišče soli. V teku dveh ur je prišlo do več posameznih napadov in pretepev. Pri tem dogodku se niso ozirali na Gandhijeve nauke o njihovi moči. Množica je silila skozi kordon policije in udrla v skladišče soli. Sol, ki je bila v vrečah, so razmetavali naokrog. Policija je ljudi obdelovala s pendreki. Množica je začela obmetavati angleško policijo s kamenjem. Enkrat se mi je zdelo, da je frčalo petdeset kamnov po zraku.

Ker je bilo skladišče soli zelo dolgo, policija ni mogla hitro ugnati množice, ki je predrta žične ovire. Prijedili so pundjab stražniki in zaježili na prhajočih konjih med ljudi. Nekaj sto jih je bilo v tem pretepu ranjenih. (Dalje prihodnjic.)

93

Ta čudni prizor stotisoč glave, neoborožene množice pred tristo oboroženimi stražniki je trajal vse popoldne. Središče mesta Bombay, ki je šlo milijon in pol prebivalcev, je bilo kakor izumrlo. Voditelji so računali z možnostjo, da bi zavlekli stvar skozi vso noč in da bi tako strli odpor angleških oblasti. Novi oddelki, oblečeni v sive khaki uniforme, so nastopili, da bi preprečili napad na policijo. Razpravljali so, kako bi bilo mogoče dobiti živila, da bi množica vzdržala nepredvideno dolgo.

Popoldne sem videl eno najbolj čudnih pojavov: to je bil svet mož, ki je bil ogrnjen v dhoti, ves zamazan od kravjeka svete krave. Vse popoldne je sedel, ne da bi se sploh kaj premaknil. Kolikor sem mogel opaziti, se ni na njem zganila niti ena mišica. Gledal je nepremično naprej in kljub nemiru ni trenil s trepalnicami.

Ob osmih zvečer so se angleške oblasti odločile, da bodo odpoklicale policijo in pustile oditi množico v evropsko četrt. Za ta korak so se oblasti odločile zato, ker je izgledalo, da bo prišlo do prelivanja krvi. Preprečiti pa ga je bilo mogoče samo tako, če množico pustijo oditi. Voditelji so sedeči množici sporočili novico po zvočnikih. Ko se je policija umaknila, je množica udrla kakor hudournik naprej in med vzklikanjem ter kriča-